

Advies informateur W. Gradisen

Geachte leden van de gemeenteraad,

Het is eervol om als informateur (opnieuw) een bijdrage te mogen leveren aan de vorming van een nieuw dagelijks bestuur in de gemeente Molenlanden. Sinds het waarnemend burgemeesterschap (2010-2012) in de voormalige gemeente Liesveld, voel ik mij verbonden met het mooie gebied van de Alblasserwaard. Met deze brief breng ik u mijn advies uit over de mogelijkheden om te komen tot een solide meerderheidscoalitie in de gemeente Molenlanden. In dit advies neem ik u mee langs de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen van 2026, de opdracht, het informatieproces en mijn duiding van de gesprekken met daarbij de standpunten en voorkeuren van de verschillende partijen. Op basis daarvan kom ik tot een advies voor de start van de volgende fase, namelijk die van het formatietraject.

1. Verkiezingsuitslag 2026

De uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 laat een duidelijk beeld zien. Doe mee! Molenlanden is opnieuw de grootste partij geworden en heeft die positie verder versterkt met één zetel winst. Daarmee bevestigt de partij haar stevige positie in de raad en de samenleving. De SGP boekt eveneens een duidelijke overwinning: met twee zetels winst laat zij de sterkste groei van alle partijen zien. Het verschil in stemmen tussen Doe mee! Molenlanden en de SGP is beperkt, maar voldoende om een verschil van één zetel te behouden. Het CDA, de VVD Molenlanden en Progressief Molenlanden blijven gelijk in zetelaantal, de ChristenUnie verliest één zetel. De uitbreiding van de raad met twee zetels vraagt weliswaar enige nuancering in de vergelijking met eerdere verkiezingen. Desondanks kan worden geconcludeerd dat Doe mee! Molenlanden en de SGP de afstand tot de andere partijen kwantitatief hebben vergroot en daarmee hun positie ten opzichte van de overige partijen hebben versterkt.

2. Mijn opdracht

Op 1 april 2026 heeft uw raad mij met terugwerkende kracht vanaf 21 maart jl. benoemd tot informateur, met de opdracht te verkennen welke mogelijkheden er zijn om te komen tot de vorming van een solide meerderheidscoalitie voor de komende bestuursperiode. In de uitvoering van deze opdracht heb ik mij ingezet als onafhankelijk procesbegeleider, ten dienste van de gehele raad. Daarbij heb ik gepoogd steeds te handelen met respect voor ieders positie en rol, en met oog voor een transparant en zorgvuldig proces. Mijn taak was om ruimte te bieden voor het open bespreken van standpunten, het verhelderend van eventuele verschillen en het zichtbaar maken van overeenkomsten. De bevindingen uit dit proces hebben geleid tot het onderhavige advies, dat bedoeld is als ondersteuning van de raad bij de keuze voor het vervolg in de formatiefase.

3. Het informatieproces

Het informatieproces bestond uit drie gespreksronden met alle in de raad vertegenwoordigde partijen. Deze gesprekken zijn gevoerd in volgorde van de grootte van de fracties.¹

---

¹ Met uitzondering van het tweede gesprek met Progressief Molenlanden, deze is vanwege praktische overwegingen naar voren gehaald in de tijd.

De eerste gespreksronde stond in het teken van het duiden van de verkiezingsuitslag en het uitspreken van voorkeuren ten aanzien van mogelijke coalities. Daarnaast is gesproken over speerpunten die voor partijen van belang zijn voor de komende bestuursperiode, onderwerpen die partijen eventueel als bespreekpunt zien en, voor zover aan de orde, de eerste gedachten rond de invulling van het college.

In de tweede gespreksronde is de informatie uit de eerste gesprekken verdiept. Ik heb in die tweede ronde in hoofdlijnen de voorkeuren en uitgangspunten van de betrokken partijen gedeeld. Die partijen zijn daarbij uitgenodigd om hun eigen positie te bezien in het licht van de voorkeuren en uitgangspunten van andere partijen.

Na afloop van de tweede gespreksronde heeft Doe mee! Molenlanden de eigen fractie geraadpleegd over de eerder verkende coalitievoorkeur. In dit overleg is gebleken dat binnen de fractie onvoldoende draagvlak bestond voor voortzetting van de verkenning met het CDA. Naar aanleiding hiervan heeft Doe mee! Molenlanden haar voorkeursrichting bijgesteld en is de inzet verschoven naar een samenwerkingsvariant met de SGP en de ChristenUnie. Omdat hiermee sprake was van een volkomen nieuwe situatie ten opzichte van de eerdere gesprekken zijn alle fracties uitgenodigd voor een aanvullende gespreksronde. Deze derde gespreksronde stond in het teken van stilstaan staan bij de gewijzigde situatie en de mogelijke gevolgen daarvan voor het vervolg van de informatiefase en coalitievorming.

De gesprekken zijn in een open en constructieve sfeer verlopen. Partijen hebben zich bereid getoond hun standpunten en overwegingen openhartig te delen, met oog voor zowel eigen belangen als voor de bestuurlijke opgaven van de gemeente als geheel. Deze houding heeft bijgedragen aan het vormen van een beeld van de politieke verhoudingen en vormde na een noodzakelijke derde gespreksronde een goede basis voor het vervolg van het proces. Van alle gesprekken zijn verslagen gemaakt. Deze zijn aan de betrokken fracties voorgelegd ter verificatie en vaststelling. De vastgestelde gespreksverslagen zijn als bijlagen bij dit advies gevoegd.

4. Duiding van de gesprekken

In dit hoofdstuk wordt een duiding gegeven van de gevoerde gesprekken, waarbij wordt ingegaan op de verschillende besproken voorkeursvarianten. Voor de nadere omschrijving van de inhoudelijke opgaven en speerpunten verwijs ik u naar het kopje "inhoudelijke opgaven" hieronder of de volledige gespreksverslagen die als bijlage bij dit advies zijn gevoegd.

Doe mee! Molenlanden

In het eerste gesprek heeft Doe mee! Molenlanden aangegeven een voorkeur te hebben voor een coalitie met de ChristenUnie en de VVD Molenlanden, die door de fractie wordt beschouwd als inhoudelijk passend, bestuurlijk compatibel en ideologisch niet te ver uiteenlopend. Toevoeging van het CDA wordt door Doe mee! Molenlanden gezien als een reële optie om de meerderheid te versterken, waarbij wel wordt benadrukt dat hierover voorafgaand gesprekken nodig zijn. De SGP wordt niet uitgesloten, maar geldt binnen de afweging van Doe mee! Molenlanden op dit moment als minst passende partner, mede op basis van verschillen in politiek-bestuurlijke stijl, wijze van werken en maatschappelijke opvattingen. Doe mee! Molenlanden erkent dat dit geen gemakkelijke stap is om te zetten en dat dit tot teleurstelling kan leiden bij de SGP, vanwege de samenwerking die zakelijk goed ging.

In het tweede gesprek heeft Doe mee! Molenlanden aangegeven dat de in het eerste gesprek uitgesproken voorkeuren en uitgangspunten ongewijzigd blijven. Daarbij geven zij wel de notie dat de wenselijkheid van de variant met het CDA nog besproken moet worden in de fractie. De delegatie van Doe mee! Molenlanden heeft daarvoor nog geen definitief mandaat. De VVD Molenlanden blijft eveneens onderdeel van die afweging als mogelijke meerwaarde, maar de noodzakelijkheid moet besproken worden met de fractie. De afspraak is gemaakt dat het resultaat van het raadplegen van de fractie z.s.m. via de griffier wordt teruggekoppeld en de

uitkomst met een toelichting toegevoegd wordt aan het verslag van de tweede gespreksronde.

Op donderdag 9 april jl. heeft Doe mee! Molenlanden laten weten dat een meerderheid van de fractie niet heeft kunnen instemmen met een coalitie waarvan het CDA onderdeel uitmaakt. Op basis van deze uitkomst is de voorkeur van Doe mee! Molenlanden verschoven naar een coalitie bestaande uit Doe mee! Molenlanden, de SGP en de ChristenUnie. Deze mededeling maakte het voor mij noodzakelijk om een derde gespreksronde te voeren.

In het derde gesprek is bevestigd dat de fractie van Doe Mee! Molenlanden zich in meerderheid heeft uitgesproken tegen deelname aan een coalitie met het CDA. De Doe Mee! Molenlanden onderhandelaars hebben aangegeven dat het een inschattingsfout is geweest ten aanzien van de haalbaarheid van de voorkeursvariant met het CDA. Op basis van die uitkomst is de coalitievoorkeur gewijzigd naar Doe Mee! Molenlanden, de SGP en de ChristenUnie. Doe Mee! Molenlanden geeft aan zich bewust te zijn van de mogelijke impact van deze koerswijziging op andere partijen en reflecteert op het procesverloop, waaronder de inschatting van de onderhandelaars. Voor het vervolg zet Doe Mee! Molenlanden in op verdere formatiegesprekken met de SGP en de ChristenUnie, met aandacht voor coalitiemanagement en participatie als belangrijke onderwerpen.

SGP

De combinatie Doe mee! Molenlanden, de SGP en de ChristenUnie wordt door de SGP in het eerste gesprek beschreven als een vanzelfsprekende, passende en constructieve coalitie. Daarbij merken zij op dat de ChristenUnie een mogelijke brugfunctie kan vervullen tussen Doe mee! Molenlanden en de SGP, zowel inhoudelijk als in bestuurlijke stijl. De SGP heeft aangegeven geen wezenlijke inhoudelijke blokkades te hebben, met uitzondering van een aantal niet-materiële onderwerpen die naar hun mening nadrukkelijk aan de beoordeling van de raad dienen te worden gelaten. De afspraken die met elkaar in het verleden zijn afgesproken over niet-materiële onderwerpen blijven staan. Uitsluiting van de SGP van een nieuwe coalitie zou volgens de fractie maatschappelijke vertrouwensschade kunnen veroorzaken en het risico op polarisatie vergroten. Een variant met de drie confessionele partijen de SGP, het CDA en de ChristenUnie (hierna: C3) wordt als allerlaatste optie benoemd omdat dit onvoldoende representatie biedt van de samenleving en verkiezingsuitslag.

In het tweede gesprek met de SGP wordt de voorkeur voor samenwerking met Doe mee! Molenlanden en de ChristenUnie gehandhaafd. Deze voorkeur is gebaseerd op inhoudelijke samenhang en de ervaren bestuurlijke stabiliteit in de afgelopen periode. Tegelijkertijd constateert de fractie dat deze voorkeursvariant door met name Doe mee! Molenlanden en het CDA niet als passend wordt gezien. Bij de SGP leidt de (mogelijke) keuze van Doe mee! Molenlanden voor een combinatie van Doe mee! Molenlanden met de ChristenUnie en het CDA (al dan niet verbreed met de VVD Molenlanden) tot onbegrip en teleurstelling, mede omdat niet eerder is aangegeven dat spanningen uit recente complexe dossiers samenwerking in de weg zouden staan. Doe mee! Molenlanden zal bij de keuze voor die optie het nodige moeten kunnen uitleggen aan de samenleving, aldus de onderhandelaars van de SGP. Aan het einde van het gesprek wordt de optie voor een C3+ variant benoemd, dit is een variant met de drie confessionele partijen plus bijvoorbeeld de VVD Molenlanden.

In het derde gesprek heeft de SGP aangegeven op zich tevreden te zijn over de verschuiving van de uitkomst bij Doe mee! Molenlanden naar een combinatie met de SGP en de ChristenUnie. Het sluit naadloos aan bij de eerder aangegeven nadrukkelijke voorkeur van de SGP voor een combinatie met Doe mee! Molenlanden en de ChristenUnie. Bovendien doet dit recht aan de uitslag van de verkiezingen, waarbij één zetel is gewonnen door Doe mee! Molenlanden en twee zetels door de SGP. Er wordt aangegeven dat er ten aanzien van het proces behoefte is aan een gesprek met Doe mee! Molenlanden. De SGP geeft aan, nadat die vraag door de informateur is gesteld, dat herstel van vertrouwen op basis van een dergelijk gesprek mogelijk moet zijn.

CDA

Het CDA geeft in het eerste gesprek aan dat meerdere coalitievarianten denkbaar en haalbaar zijn. De voorkeur van de fractie gaat uit naar een coalitie van Doe mee! Molenlanden, de ChristenUnie en het CDA, vanwege inhoudelijke overlap, een herkenbare lokale bestuursstijl en de aanvullende kracht die deze combinatie kan bieden richting provincie en Den Haag. Verbreding van deze coalitie met de VVD Molenlanden wordt door het CDA niet uitgesloten, maar daarbij wordt benadrukt dat dit getalsmatig niet noodzakelijk is en dat een dergelijke uitbreiding alleen wenselijk is indien deze duidelijke inhoudelijke of bestuurlijke meerwaarde oplevert. Het CDA heeft tot slot aangegeven de discussie omtrent niet-materiële onderwerpen te willen laten rusten en de huidige situatie te willen handhaven.

Het CDA bevestigt in het tweede gesprek de eerdere voorkeursrichting en benadrukt het belang van een inhoudelijk samenhangende en maatschappelijk representatieve coalitie. Samenwerking met Doe mee! Molenlanden en de ChristenUnie vormt daarbij het uitgangspunt, met ruimte voor andere varianten onder voorwaarden. De C3 of C3+-variant wordt door het CDA als onvoldoende representatief beschouwd en heeft daarom niet de voorkeur.

In het derde gesprek heeft het CDA zijn teleurstelling geuit over de onverwachte uitkomst van het fractieberaad bij Doe mee! Molenlanden. Het CDA was uitgegaan van draagvlak voor de voorkeursvariant die zowel door Doe mee! Molenlanden als het CDA eerder was genoemd. Dat was een combinatie met de ChristenUnie en al dan niet verbreed met de VVD Molenlanden indien er sprake is van meerwaarde. Het optreden van Doe mee! Molenlanden in het proces heeft bij het CDA twijfels veroorzaakt over de soliditeit van een coalitie, waarvan Doe mee! Molenlanden deel uitmaakt. De 'bal' ligt in het beeld van het CDA nu sterker bij de SGP. De SGP is nu in de positie om naar andere alternatieven te kijken. Het CDA acht door de ontstane situatie het meest stabiel een coalitie van de C3 (SGP, CDA en ChristenUnie) in combinatie met de VVD Molenlanden. Tot slot benoemt het CDA dat dit proces voor hen ook een reflectiemoment is in hoe tegen samenwerking met het CDA wordt aangekeken.

ChristenUnie

De ChristenUnie deelt in het eerste gesprek dat zij een coalitie van Doe mee! Molenlanden, de SGP en de ChristenUnie als de meest logische en best passende combinatie zien. Zowel inhoudelijk als ideologisch en in termen van onderlinge balans. Als tweede voorkeur noemt de fractie een coalitie van Doe mee! Molenlanden, de ChristenUnie en het CDA, voor het geval samenwerking tussen de twee grootste partijen niet voor de hand zou liggen. Verbreding van de coalitie met de VVD Molenlanden acht de ChristenUnie niet noodzakelijk; indien daarvan sprake zou zijn, dient dit volgens de fractie een duidelijke inhoudelijke of bestuurlijke meerwaarde te hebben. De ChristenUnie ziet geen wezenlijke inhoudelijke blokkades, maar benadrukt het belang van bestuurlijke betrouwbaarheid en voorspelbaarheid. De ChristenUnie heeft aangegeven geen inhoudelijke blokkades te zien. Wel geven zij aan dat de discussie omtrent niet-materiële onderwerpen niet heropend hoeft te worden.

De ChristenUnie bevestigt in het tweede gesprek hun eerdere voorkeursrichting en ziet voor zichzelf een verbindende rol. De partij houdt daarmee vast aan de voorkeur voor samenwerking met Doe mee! Molenlanden en de SGP. Een variant van Doe mee! Molenlanden met het CDA en de ChristenUnie is een aanvaardbare second best optie, indien samenwerking met Doe mee! Molenlanden en de SGP niet haalbaar is. Zowel de C3 als de C3+ variant worden als onvoldoende representatief beschouwd. Tegelijkertijd worden smalle of beperkt representatieve coalities als kwetsbaar gezien, met het oog op bestuurlijke stabiliteit.

In het derde gesprek heeft de ChristenUnie aangegeven verrast te zijn over de uitkomst van het fractieberaad van Doe mee! Molenlanden. Inhoudelijk is de ChristenUnie tevreden over de verschuiving van de uitkomst bij Doe mee! Molenlanden. De uitkomst is nu nadrukkelijk de voorkeursoptie van de ChristenUnie geworden. Beide partijen, Doe mee! Molenlanden en de SGP, zijn bij de verkiezingen in zetels gegroeid. De ChristenUnie ziet de mogelijkheid voor de vervulling van een brugfunctie tussen beide partijen. De ChristenUnie acht voor zichzelf vooraf

een afzonderlijk gesprek met Doe mee! Molenlanden over het verloop van het proces nu niet direct nodig. Een gesprek tussen Doe mee! Molenlanden en de SGP wordt vanwege mogelijke vertrouwensschade verstandig geacht. Inhoudelijk is wel van belang om de bijzondere wijze waarop het proces in de informatiefase is verlopen mee te nemen in de gesprekken in de vervolgfase van de formatie.

VVD Molenlanden

In het eerste gesprek met de VVD Molenlanden uiten zij hun voorkeur voor de voortzetting van de huidige coalitie Doe mee! Molenlanden, de SGP en de VVD Molenlanden. Zij zien dit als logisch en wenselijk, vanuit bestuurlijke continuïteit en inhoudelijke samenwerking. Een variant met Doe mee! Molenlanden en een christelijke partij acht de VVD Molenlanden bespreekbaar, waarbij de ChristenUnie de voorkeur heeft boven het CDA vanwege stabiliteit. Een bredere coalitie met Doe mee! Molenlanden, de ChristenUnie en het CDA is genoemd, maar eerder nog niet expliciet afgewogen

De VVD Molenlanden bevestigt in het tweede gesprek de voorkeur voor voortzetting van de huidige coalitie en plaatst alternatieve varianten nadrukkelijk als tweede keus. Deelname aan een bredere coalitie met Doe mee! Molenlanden, het CDA en de ChristenUnie is volgens de VVD Molenlanden alleen aan de orde bij duidelijke inhoudelijke en bestuurlijke meerwaarde, waarbij de herkenbaarheid van de VVD Molenlanden-inbreng essentieel is.

In het derde gesprek heeft de VVD Molenlanden aangegeven door de uitkomst, op basis van de verschuiving van de voorkeur bij Doe mee! Molenlanden, verrast te zijn. De partij plaatst vraagtekens bij de soliditeit van de Doe mee! Molenlanden fractie. De VVD Molenlanden noemt daarbij het belang van vertrouwen, mandaat en zorgvuldige afstemming. Tevens wordt er gewezen op de consequenties die de wending van Doe mee! Molenlanden kan hebben voor de verhoudingen.

Progressief Molenlanden

Progressief Molenlanden beschrijft in het eerste gesprek vooral een inhoudelijk sterke combinatie met Doe mee! Molenlanden en het CDA (eventueel met ChristenUnie) en ervaart daar natuurlijke programmasamenhang. Samenwerking met de SGP of de VVD Molenlanden is mogelijk maar inhoudelijk lastiger.

In het tweede gesprek heeft Progressief Molenlanden haar positie en uitgangspunten binnen het formatieproces toegelicht. Er wordt geconcludeerd dat er op dit moment geen draagvlak is bij andere fracties voor samenwerking met Progressief Molenlanden.

Progressief Molenlanden heeft in het derde (op hun verzoek telefonische) gesprek aangegeven verrast te zijn over de gewijzigde koers van Doe mee! Molenlanden. In deze fase van het informatieproces neemt de partij kennis van de toelichting op het procesverloop. De partij spreekt zich inhoudelijk niet uit over de nieuwe voorkeursvariant. Het verdere verloop van het proces wordt afgewacht.

Inhoudelijke opgaven

In de gesprekken met de fracties is stilgestaan bij de inhoudelijke speerpunten en opgaven voor de komende jaren. Daarbij viel op dat partijen in verschillende mate van detaillering hun prioriteiten benoemden: sommige fracties met een uitvoerige agenda, andere meer op hoofdlijnen.

Voor een volledig overzicht van de per partij benoemde speerpunten verwijs ik naar de bijgevoegde gespreksverslagen. In algemene zin kan echter worden vastgesteld dat er een duidelijke mate van overlap bestaat in de prioriteiten die partijen hebben benoemd. Nagenoeg alle fracties hebben aandacht gevraagd voor onder meer:

- Woningbouw, zowel in aantallen als in tempo en passend binnen de verschillende kernen;

- Dorpsgericht werken en het versterken van gemeenschappen en maatschappelijke verbanden;
- Sociale samenhang, waaronder aandacht voor gezinnen, kwetsbare inwoners en het sociaal domein;
- Duurzaamheid en stikstof, in relatie tot wonen, landbouw en leefomgeving.

Ten aanzien van de niet-materiële vraagstukken geldt bij de confessionele partijen als uitgangspunt dat bestaande afspraken in beginsel worden bestendigd. Deze thema's kunnen in de formatie aan de orde komen, maar worden niet gezien als richtinggevend of bepalend voor coalitievorming. De onderhandelaars van de Doe mee! Molenlanden fractie hebben aangegeven geen stappen terug te willen in afspraken over zondagsrust, tegelijkertijd mag de discussie over het ambtsgebed wel opnieuw gevoerd worden.

Er zijn door geen van de partijen inhoudelijke breekpunten geformuleerd. Uitsluitend de VVD Molenlanden benoemde in het eerste gesprek een breekpunt ten aanzien van actief grondbeleid, dat later door de partij enigszins is genuanceerd.

5. Advies

Alles overziend adviseer ik uw raad om het formatietraject te laten aanvangen met Doe mee! Molenlanden, de SGP en de ChristenUnie.

Aan dit advies ligt de opdracht ten grondslag om te verkennen welke mogelijkheden er zijn voor de vorming van een solide meerderheidscoalitie voor de komende bestuursperiode. In de informatiegesprekken is gebleken dat de geadviseerde combinatie op dit moment kan rekenen op ruim voldoende politiek draagvlak en aansluit bij de winst van Doe mee! Molenlanden en de SGP bij de gemeenteraadsverkiezingen. De SGP en de ChristenUnie hebben deze coalitievariant in de gesprekken als voorkeursrichting benoemd. Doe mee! Molenlanden heeft, na het in meerderheid afwijzen door de fractie van de voorkeursvariant met het CDA, eveneens gekozen voor de variant met de SGP en de ChristenUnie.

De combinatie Doe mee! Molenlanden, de SGP en de ChristenUnie vormt daarmee uiteindelijk de meest kansrijke basis om te komen tot een solide meerderheidscoalitie. Kwantitatief is er sprake van een duidelijke meerderheid. Om dit meer te laten zijn dan een cijfermatige meerderheid, is naar mijn mening nadrukkelijk aandacht nodig voor (herstel van) onderling vertrouwen. In dit kader acht ik het wenselijk dat Doe mee! Molenlanden en de SGP voorafgaand aan de start van de formatie met elkaar in gesprek gaan om eventuele opgelopen vertrouwensschade te bespreken en te herstellen. Een dergelijk gesprek is noodzakelijk voor een stabiele basis voor de verdere samenwerking in de formatie- en bestuursfase. In dat verband heeft de SGP mij inmiddels het volgende laten weten. Op maandag 13 april 2026 heeft een delegatie van Doe mee! Molenlanden en de SGP met elkaar gesproken over het proces en de ontwikkelingen in de afgelopen periode. Daarbij zijn op basis van wederzijds respect ook de bestaande verschillen besproken. De betrokken partijen hebben geconcludeerd dat er voldoende vertrouwen was en is voor een goede samenwerking, die beide partijen zien zitten. Ik adviseer uw raad derhalve de volgende stap te zetten: die van de formatiefase. Dat wil zeggen de fase waarin de beoogde coalitiepartijen een coalitieakkoord gaan schrijven en de wethouders selecteren. Dit proces wordt, zoals eerder is afgesproken, gedaan onder leiding van twee personen behorende tot de coalitiepartijen.

Tot slot

Het is zowel een boeiend als een bijzonder proces geworden. Niet altijd makkelijk. Het uitgangspunt om te komen tot een collegevorming op basis van een coalitieakkoord impliceert nu eenmaal dat er keuzen moeten worden gemaakt, waarbij tevens partijen afvallen. Daarbij functioneert de informateur ook als boodschapper. Een rol die in ieder geval in de klassieke oudheid niet altijd even dankbaar was. Desalniettemin heb ik met plezier aan deze opdracht

gewerkt. Met open gesprekken met steeds centraal een sterke betrokkenheid van alle partijen bij het wel en wee van Molenlanden.

Cruciaal in de informatiefase is geweest het niet kunnen instemmen van de fractie van Doe mee! Molenlanden met de deelname van het CDA aan een coalitie van Doe mee! Molenlanden en ChristenUnie al dan niet verbreed met de VVD Molenlanden. Vervolgens is door de fractie van Doe mee! Molenlanden ingestemd met de verschuiving naar een voorkeurscoalitie van Doe mee! Molenlanden met de SGP en de ChristenUnie. Gebleken is dat het een volgende keer noodzakelijk is om expliciet vast te leggen dat onderhandelaars met een mandaat aan tafel zitten. Ondanks deze wending in het proces kijk ik terug op een boeiend informatietraject waarbij ik naast ratio, ook passie, bevlogenheid en emoties aan de onderhandelingstafel voorbij heb zien komen.

Tenslotte dank ik de griffier, de gemeentesecretaris en de bestuursadviseur als penvoerder voor hun ondersteuning. Het woord is nu aan de politiek, waarbij de gemeenteraad als hoofd van de gemeente de keuzen maakt en daartoe besluit. Ik wens u een succesvolle formatiefase toe en zal het vervolg met interesse op afstand volgen. Het gaat u en uw gemeente goed!

Willem Gradisen, informateur.

- Bijlage 1: Gespreksverslagen eerste gespreksronde
- Bijlage 2: Gespreksverslagen tweede gespreksronde
- Bijlage 3: Gespreksverslagen derde gespreksronde